

Notes du mont Royal

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

318337

Musæi opuscu-
LVM DE HERONE
ET LEANDRO.

PARISIIS
In officina Christiani Wecheli.
M. D. XXXVIII.

318337

Antipatri

Hic est Leandri tranatus, hoc est ponti

Fretum non soli amanti graue.

Hec Herus antiqua domicilia. he turris

Reliquia: proditrix hic pendebat lucerna.

Commanéque ambos hoc habet sepulchrum, nunc quoq;

De illo inuido conquerentes uento.

*Clamabat tumidis audax Leander in undis,
Percite dum propero, mergite cum redeo.*

MARCI MUSURI CRETENSIS.

Templum erat in Sesto, porriciebant ubi libamenta
Veneri festinantes quot annis: at arcam
Vaser amor gestabat, iaculariq; gestiens,
Acute circumspectabat, amarâque contorsit sagittam
Matris in sacerdotissam, properansque inhaesit
Epati Leandri, cum puellae praecordia statim transfodisset:
Vtrique autem Cupidinis eodem perculsi furore,
Sui potiti sunt, nuptiarumque consciam lucernam
Clandestinarum posuere: ferreum autem illa sortita
Sanguinem, multiusq; prodidit amantis procellis.
Et eos luce priuauit, priuauit etiam lusibus uenercis

Eiusdem in Museum.

Etiam praecordia inuidia depru tetigit: nam carminibus
Iactauit se consecutum Mars premia laborum.
Id audiens indignatus est, q; sua obumbrauerunt opera
Tenebrae satis, Martisq; non tulit iniuriam amor;
Musaeoq; mandauit: ille uero canebat amantium
Furorem decerpendi uirginitatis florem.
Laudetur ergo paruis panxisse marginibus,
Quae paruis ludens manibus patrauit Cupido.

MVSAEI DE

HERONE ET LEANDRO,

Dic Dea oculorum testem lucernam amorum;
Et nocturnum natatorem per mare uestarum
nuptiarum;

Et coitum tenebrosum, quem non uidit immortalis aurora;
Et Sestum & Abydum, ubi nuptiae nocturnae Herus,
Natantemque Leandrum simul & lucernam audio.
Lucernam annunciantem nuncium Veneris,
Herus nocte nubentis nuptias ornantem nuntia. (et
Lucernam amoris simulacrū, quā debuit aetherius Iuppiter
Nocturnum post officium ducere ad consortium astrorum,
Ac ipsam appellasse sponsas ornantem stellam amorum,
Quoniam fuit ministra amatoriarum curarum,
Nunciumque seruauit insomnum nuptiarum,
Antequam molestus flatus flaret inimicus uentus.
Sed etia mihi canenti unum concine finem
Lucernae extinctae, & pereuntis Leandri.

Sestus erat & Abydus eregione, prope mare
Vicinae sunt urbes: Cupido arcum tendens,
Ambabus urbibus unam commisit sagittam,
Iuuenem urgens & uirginem: nomen uero eorum
Suauisque Leander erat, & uirgo Hero;
Haec quidem Sestum habitabat, ille uero oppidū Abydi,
Ambarum urbium perpulchrae stellae ambo:
Similes inter se. tu uero si quando illac transibis,
Quere mihi quandam turrim, ubi quondam Sestias Hero

LEANDER

Stabat lucernam habens, & dux erat Leandro:
Quere & antiquæ marisonum fretum Abydi,
Adhuc deflens mortem & amorem Leandri.
Verum unde Leander in Abydo domos habitans,
Herûs ad amorem uenit, amore uerò deuinxit et ipsam?
Hero gratiosa generosum sanguinem sortita,
Veneris erat sacerdos: cum nuptiarû uerò imperita esset
Turrim à parentibus apud uicinum habitabat mare,
Altra Venus regina, castitate uerò & pudore
Nunquam collectarum commercio usa est mulierum:
Neque tripudium gratosum adiuit iuuenilis ætatis,
Liuorem euitans inuidum mulierum:
(Nam ob pulchritudinem inuida sunt foeminae)
Sed semper Cytheream placans Venerem,
Sæpe etiam Cupidinem conciliabat libamentis,
Matre cum cœlesti flammeam tremens pharetram.
Sed neque sic euitauit ignitas sagittas.
Iamque Venereum populare uenit festum,
Quod Sesti celebrant Adonidi & Veneri,
Cateruatimque festinabant ad sacrum diem ire (larum,
Quotquot habitabant mari circûdatarum extrema insu-
Hi quidem ab Hæmonia, hi uerò maritima à Cypro.
Neque mulier ulla remansit in oppidis Cytherorum,
Non libani odoriferi in summitatibus saltans:
Neque accolarum quisquam deerat tunc festo,
Non Phrygiæ incola, non uicinæ ciuis Abydi:
Neque ullus iuuenis amator uirginum. certè enim illi
Semper secuti, ubi fama est festi,
Non tantum immortalium asferre festinant sacrificia,
Quantum aggregatarum ob pulchritudines uirginum.

Verum

Verum dea per eadem incesit uirgo Hero,
 Splendorem gratum emittens facie,
 Qualis alba genas oriens luna.
 Summi uerò niuearum rubeant circuli genarum,
 Ut rosa ex thecis bicolor: certè diceret
 Herus ex membris rosarum pratum apparere:
 Colore enim membrorum rubebat: euntis uerò (ella:
 Etiam rose candida induta tunicâ sub talis splendebant pu-
 Multa uerò ex membris gratiæ fluebant: sed antiqui
 Treis gratias mentiti sunt esse: alteruter uerò Herus
 Oculus ridens centum gratijs pullulabat.
 Profecto sacerdotem dignam nacta est Venus.
 Sic ea quidem plurimum antecellens foeminas,
 Veneris sacerdotissa noua apparebat Venus.
 Subijt autem iuuenum teneras mentes, neque ullus uir
 Erat, qui non affectaret habere coniugem Heronem.
 Illa aut benefundatam quacunq; per eadem uagabatur,
 Sequentem mentem habebat et oculos et præcordia uirorum.
 Atq; aliquis inter iuuenes admiratus est, et dixit uerbum:
 Et Sparien accessi, Lacedæmonis uidi urbem,
 Vbi laborem et certamen audimus pulchritudinum:
 Talem aut nondum uidi puellam, prudentemq; teneramq;
 Fortè Venus habet gratiarum unam iuuenum.
 Intuens desessus sum: facietatem aut non inueni aspiciendi:
 Illico moriar, cubilia ubi conscenderim Herus.
 Non ego in cælo cuperem deus esse,
 Nostram uxorem habens domi Hero.
 Si autem mihi non licet tuam sacerdotem tractare,
 Talem mihi Cytherea puellam uxorem præbeas.
 Talis iuuenum quisque locutus est: undique alius

LEANDER

Vulnus celans insaniuit pulchritudine puellæ:
Grauia passe Leander, tu aut ut uidisti inclytam puellā,
Nolebas occultis consumere mentem stimulis,
Sed ardentibus domitus inopinato sagittis,
Nolebas uiuere perpulchræ expers Heronis:
Simul in oculorum radijs crescebat sax amorum,
Et cor feruebat inuicti ignis impetu.
Pulchritudo enim celebris immaculatæ foeminæ
Acutor hominibus est ueloce sagitta:
Oculus uerò uia est: ab oculi ictibus
Vulnus delabitur, & in præcordia uiri manat.
Cepit aut ipsum tunc stupor, impudentia, tremor, pudor:
Tremuit quidem corde, pudor uerò ipsum tenebat captū,
Obstupuit uerò pulchritudinem optimam: amor uerò ad-
demit pudorem.
Audacter autem ob amorem impudentiam affectans,
Tacite pedibus incedebat, & contrastent puellam:
Oblique uerò intuens dolosos torquebat oculos:
Nutibus mutis in errorem inducens mentem puellæ.
Ipsa uerò ut sensit amorem dolosum Leandri,
Gauisa est ob gratias suas, tacite uerò & ipsa
Sæpe gratam suam occultuit faciem,
Nutibus occultis innuens Leandro,
Et rursus extulit: ille uerò intus animo gaudebat,
Quod amorem sensit, & non renuit puella.
Dum igitur Leander quærebat occultam horam,
Lucem contrahens descendit ad occasum dies:
Eregione autem apparuit umbrosa hesperus stella.
Sed ipse audacter adibat prope puellam,
Ut uidit atratas insurgentes tenebras,

Tacite

M V S A E I

Tacitè quidem stringens roscos digitos puella,
 Ex imo suspirabat uehementer: illa uerò silentio
 Tanquam irascens roseam retraxit manum.
 Ut uerò amata sensit instabiles nuntius puella,
 Audacter manus uariam traxit uestem,
 Vltima uenerandi ducens ad penetralia templi.
 Pigre autem pedibus sequebatur uirgo Hero,
 Tanquam nolens, talemque emisit uocem,
 Foemineis uerbis minans Leandro:
 Hospes, quid insanis? quid me infelix uirginem trahis?
 Alia ito uia, me amque dimitte uestem:
 Iram meorum euita locupletum parentum.
 Veneris non te decet deæ sacerdotem sollicitare:
 Virginis ad lectum difficile est ire.
 Talia minata est conuenientia uirginibus.
 Foeminearū autē Leander ubi audiuit furorem minarū,
 Sensit persuasarum signa uirginum.
 (Etenim cū iuuenibus minantur foemine,
 Veneriarum consuetudinum per se nuncia sunt minæ)
 Virginis autē bene olens boni coloris collum osculatus,
 Talē uerbum ait, amoris ictus stimulo:
 Venus cara post Venerem, Minerva post Mineruam.
 (Non enim terrestribus æqualem uoco te mulieribus,
 Sed te filiabus Iouis Saturnij assimulo)
 Beatus qui te plantauit, et beata quæ peperit mater,
 Venter, qui te enixus est, felicissimus: sed preces
 Nostras exaudi, amorisque miseresce necessitatis:
 Veneris ut sacerdos, exerce Veneris opera:
 Huc ades, initiare nuptialibus legibus deæ:
 Virginem non decet administrare Veneri:

Virginis

LEANDER

Virginibus Venus non gaudet si uerò uolueris
 Instituta deæ ueneranda, & ceremonias fidas discere,
 Sunt nuptiæ & lecti: tu autem si amas Venerem,
 Mulcentium mentem ama suauem legem amorum:
 Tuumq; seruum me accipe, & si uolueris coniugem,
 Quem tibi Cupido uenatus est, suis sagittis affecutus:
 Sicut audacem Herculem æler auriuirga Mercurius
 Seruitum duxit Iardanem ad puellam. i. Omphalem:
 Tibi uerò me Venus misit, & non sapiens attulit Mercurius.
 Virgo non te latet ex Arcadia Atalanta, (rurs.
 Quæ olim Milanionis amantis fugit lectum,
 Virginitatem curans: irata autem Venere,
 Quem prius non amauit, in corde posuit toto.
 Persuadere & tu cara, ne Veneri iram excites.
 Sic fatus, persuasit recusantis mentem puella,
 Animum amoris peris errare faciens uerbis.
 Virgo autem muta in terram fixit aspectum,
 Pudore rubefactam abscondens genam,
 Et terræ triuit summatē in uestigijs: cum pudore alit
 Sæpe circa humeros suam contraxit uestem.
 Persuasionis enim hæc omnia prænuntia: uirginis autem
 Persuasæ ad lectum, promissio est silentium.
 Iam & suauamarum suscepit stimulum amorum:
 Vrebat autem cor dulci igne uirgo Herò,
 Pulchritudinēque suauis stupefcebat Leandri.
 Dum igitur ad terrā habebat nox: sinclinatā caliginē,
 Tunc & Leander amore furente uultu
 Non defatigabatur uidens tenerum collum uirginis.
 Serò uerò Leandro suauem emisit uocem:
 Verecundiæ madidum ruborem stillans à facie:

Hoffet

M V S A E I

Hospes tuis uerbis forsā et caute[m] moueress
 Quis te uariorum uerborum docuit uias?
 Hei mihi, quis te duxit meam ad patriam terram?
 Hæc autem omnia frustra locutus es. quomodò .n. uagus
 Hospes cum sis et infidus, meo amori miscearis?
 Manifestè non possumus nuptijs legitimis coniungi.
 (Non enim meis parentibus placet) si autem uoles
 Ut hospes profugus mea in patria manere,
 Non potes tenebrosam abscondere Venerem.
 Lingua enim hominum amica conuiuij: in silentio autem
 Opus, quod perficit aliquis, in triuijs audit.
 Dic uerò, ne cæles tuum nomen, et tuam patriam.
 Non enim meum te lateat: mihi nomen inclytum Herò.
 Turris autem celebris, mea domus altissima:
 Qua inhabitans cum ancilla quadam sola
 Sestiensem ante urbem supra profunda littora.
 Vicinum mare habeo inuisis consilijs parentum.
 Neque me prope uicinae sunt coëtanæ: neque choreæ
 Iuuenum adsunt: semper autem nocte et die
 Ex mari uentoso insonat auribus sonitus.
 Sic fata, roseam sub ueste celabat genam.
 Rursus pudore affecta, sua autem increpabat dicta.
 Leander autem amoris percussus acuto stimulo,
 Cogitabat quomodò amoris exerceret certamen.
 Virum enim uariis consilijs amor sagittis domat:
 Et rursus uiri uulnus medicatur: quibus autē dominatur,
 Ipse omnidomitor consultor est mortalibus.
 Ipse etiam amanti auxiliatus est Leandro.
 Tandem autem ingemens artificiosum dixit uerbum:
 Virgo tuū propter amorem, etiā asperam undam transibo;
Si igni

LEANDER

Si igni ferueat, & innauigabilis erit aqua:
Non timeo grauem undam tuum adiens cubile,
Non fremitum resonantem grauisoni maris:
Sed semper per noctem portans madidus maritus
Nauigabo Hellepontum ualde fluentem: non longè enim
Contra tuam urbem habeo oppidum Abydi:
Tantum mihi unam lucernam ab excelsa tua turri
E regione ostende per tenebras, ut intuens
Sim nauis amoris habens tuum stellam lychnum.
Atque ipsum aspiciens ne uideam occidentem booten,
Nec asperum orionem, ac immadidam tractionem currus,
Patriæ obuiæ ad dulcem portum uenirem.
Sed cara caue perflantes uentos
Ne ipsum extinguant, & statim animam perdam,
Lychnum meæ uitæ luciferum ducem,
Si uerè autem uis meum nomen & tu scire,
Nomen mihi Leander benecomptæ coniunx Herus,
Sic quidem clandestinis nuptijs constituant misceri,
Et nocturnam amicitiam, & nuntium nuptiarum,
Lucernæ testimonijs pacti sunt seruare:
Illa quidem lucem extendere, hic aut undas longas transire.
Pernoctationes autem exculi uigilum nuptiarum,
A se inquit separati sunt necessitate:
Hæc quidem suam ad turrim, hic aut obscuram per noctem
Ne quid erraret iaciens signa turris,
Nauigabat profundi fundamenti ad latum oppidum Abydi.
Totamque noctem coniugum clandestina desiderantes certamina,
Sæpe optarunt uenire cubiculum ornantem noctem.
Iam atrata cucurrit noctis caligo,
Viris somnum afferens, & non amanti Leandro:

Sed

Sed multifremi apud littora maris
 Nuntium expectabat lucentium nuptiarum.
 Testimonium lucernæ lugubris expectans,
 Lectique clandestini procul speculantem nuntium.
 Ut uerò uidit nigræ obscuram noctis caliginem,
 Hero lucernam ostendit: accensa uerò lucerna
 Animum Cupido exussit festinantis Leandri:
 Lucerna ardente, coardebat: à uerò mari
 Insanarum nudarum multisonum fremitum audiens,
 Tremebat quidem primum: postea aut audaciâ attollens,
 Talibus alloquebatur consolans mentem uerbis:
 Grauis amor & mare implacabile, sed maris
 Est aqua: uerùm amoris me urit intestinus ignis.
 Assume ignem cor, ne time effusam aquam.
 Ades mihi in amorem, cur fluctus curas?
 Ignoras quòd Venus nata est è mari,
 Et dominatur Ponto, & nostris doloribus?
 Sic fatus, membra amabilia exuit uestem,
 Ambabus manibus, suoque astrinxit caput.
 Littorèque exiluit, corpùsque deiecit in mare,
 Splendentièmq; festinabat semper aduersus lucernam:
 Ipse remex, ipse classis, ipse sibi naus.
 Hero autem alta lucifera super turri
 Pernitiosis auris undecunque spiraret uentus,
 Veste saepe lucernam tegebat, donec Sesti
 Multum fatigatus Leander iuit ad portuosum littus,
 Et ipsum suam ad turrin subuexit: ex ianuis uerò
 Sponsum anhelantem complexa si' entio,
 Spumeas ex capillis guttas adhuc stillant em maris,
 Duxit spòsam ornâtis ad penetralia uirginalis cubiculi,
 Et coræ

LEANDER

Et corpus totum abstersit, corpusque unxit oleo
Bene olenti roseo: & mare olentem extinxit odorem.
Adhuc autem anhelantem altè stratis in lectis
Sponsum circumfusa blanda emisit uerba:
Sponse multū laborasti, quæ non passus est sponsus alius.
Sponse multum laborasti: satis tibi est salsa aqua,
Foetorque piscosus frementis maris.
Huc tuos sudores meis impone sinibus.
Sic illa hæc locuta est: ille uerò statim soluit zonam,
Et leges inierunt beneuolæ Veneris,
Erāt nuptiæ, sed sine choreis: erat lectus, sed sine hymnis:
Non coniugium sacrum quisquam laudauit poëta:
Non tedarum illuminabat lux cubicularium lectum,
Neque peragili quisquam insiluit chorea.
Non hymenæum cantauit pater, & ueneranda mater:
Sed lectum sternens perficientibus nuptias in horis
Silentium thalamum fixit, sponsam uerò ornavit caligo,
Et nuptiæ erant longè à canendis hymenæis.
Nox quidem erat illis nuptiarū ornatrix. nūquā aurora
Sponsum uidit Leandrum ualde notis in lectis.
Nauigabat autē e regione positi rursus ad populū Abydi,
Nocturnos insatiabilis adhuc spirans hymenæos.
Ast Hero longa induta ueste suos latens parentes,
Virgo diurna, nocturna mulier: utrique autem
Sepe optarunt descendere ad occasum auroram.
Sic hi quidem amoris abscondentes uim,
Occulta delectabantur inter se Venere.
Sed paruum uixerunt in tempus, neque diu
Inuicem potiti sunt multiuagis nuptijs.
Sed quando pruinosa uenit hyemis hora,

Horrendas

Horrendas cōmōuens multarum uortiginum procellas,
 Profunditatesq; infirmas & madida fundamēta maris,
 Hyemales spirantes uerberabant uenti:
 Nimbo percutientes totum mare. uapulante autem
 Iam nauem nigram fregit in duas partes terra,
 Hyemale & infidum effugiens mare nauta.
 Sed non hyemalis te timor cohercebat maris
 Fortanime Leander: nuntius sed te turris
 Consuetam significans lucem nuptiarum,
 Furentis te impulit securum maris,
 Crudelis & perfidus: debebat autem infelix Hero
 Hyeme instante manere sine Leandro,
 Non amplius accendens breuis tēporis stellam lectorum.
 Sed amor & fatum cogebat. allecta autem
 Parcarum ostendebat, non amplius facem amorum.
 Nox erat, cum maximè spirantēis uentos
 Hyemalibus flatibus iaculantes uenti.
 Collecti irruunt in littus maris.
 Tunc Leander consuetæ spe sponse,
 Valde sonantium ferebatur marinarum nuptiarum.
 Iā ab unda unda uoluebatur, accumulabatur uerò aqua,
 Aetheri miscebatur mare: concitata est undique terra,
 Pugnantibus uentis, zephyro aut contra spirabat eurus,
 Et notus in boream magnas immisit minas:
 Et fragor fuit ineuitabilis ualdisfremi maris.
 Grauiā autē passus Leander implacabilibus gurgitibus,
 Sæpe quidem precabatur æquoream Venerem:
 Sæpe autem & ipsum regem Neptunum maris.
 Atthææ non boream immemorem relinquit nymphe.
 Sed ei nullus auxiliatus est: amor aut non coërcuit fata.
 Vndiq;

LEANDER

Vndiq; autem accumulati malè obuiio fluctus impetu
Contritus ferebatur: pedum autem eius defecit uigor.
Et uis fuit immobilis inquietarum manuum.
Multa autem spontanea effusio fluebat in guttur.
Et potum inutilem impetuosì potauit maris.
Et iam lucernam infidam extinxit amarus uentus,
Et animam & amorem deflendi Leandri.
Cum adhuc autem dirigeret iter uigilibus oculis,
Stabat fluctuans miseris curis.
Venit autem aurora, & non uidit sponsum Hero:
Circumquaque oculum dirigebat in lata dorsa maris,
Sicubi uideret errantem suum maritum
Lucernâ extinctâ. apud fundamentum turris
Dilaniatum scopulis ut uidit mortuum maritum,
Variam scindens circa pectora tunicam,
Cum strepitu præceps ab alta deturbata est turri.
Atque Hero mortua est ob mortuum maritum:
Suique potiti sunt & in ultima pernicië.

FINIS.

